

Mielakan rinnekeskustoiminnan hankinnan keskeyttäminen

691/02.08.00/2026

Liikunta- ja kulttuurilautakunta 13.10.2026 § 79

Valmistelija: liikuntapäällikkö Teemu Mäkipaakkanen, puh. 020 615 8228, teemu.makipaakkanen(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Kouvolan kaupunki kilpailutti keväällä 2026 Mielakan laskettelurinnekeskuksen toiminnan. Kilpailutuksen taustalla oli edellisen Mielakan rinnekeskuksen toiminnanharjoittajan ajautuminen konkurssiin syksyllä 2025. Kilpailutuksen voittaneen HupiSki Oy:n kanssa käydyt neuvottelut eivät johtaneet käyttöoikeussopimuksen allekirjoittamiseen.

Hankintayksikön toimesta tehtävän hankinnan itseoikaisun määräajan kuluttua umpeen hankintayksikkö ei voi suorittaa hankinnan itseoikaisua, eli jatkaa neuvotteluja kilpailutuksessa toiseksi tulleen tarjoajan kanssa. Tämän vuoksi lautakunnalle ehdotetaan Mielakan rinnekeskustoimintaa koskevan hankinnan keskeyttämistä.

Valmistelun tausta

Kaupungin hankintapalvelut, sekä liikuntapalvelut valmistelivat Mielakan rinnekeskustoiminnan kilpailutusta vuoden 2026 alusta alkaen. Hankintapalvelut julkaisi 25.2.2026 osallistumispyynnön Hilmaan, sekä Kouvolan kaupungin tarjouspalveluun, jossa pyydettiin osallistumishakemuksia kiinnostuneilta yrityksiltä, jotka kutsuttiin markkinavuoropuheluun. Osallistumishakemuksia vastaanotettiin määräaikaan 13.3.2026 mennessä kolmelta toimijalta, joista kaksi osallistui markkinavuoropuhelutilaisuuteen, joka pidettiin 30.3.2026.

Markkinavuoropuhelun ja talven 2025–2026 aikana tehtyjen selvitysten perusteella valmisteltiin tarjouspyyntöä. Tarjouspyyntöluonnosta esiteltiin liikunta- ja kulttuurilautakunnalle 15.4.2026, joka hyväksyi tarjouspyynnön kriteerit päätöksellään § 31. Kilpailutus käynnistettiin lähettämällä tarjouspyyntö julkaistavaksi Hilmassa, EU:n virallisessa TED-julkaisussa ja Kouvolan kaupungin tarjouspalvelussa 7.5.2026 (julkaisu 8.5.2026). Uusi sopimus oli tarkoitus saada voimaan syksyllä 2026.

Hankinnan kilpailuttaminen ja hankintamenettely

Kyseessä on ollut julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (jatkossa: hankintalaki) mukainen käyttöoikeussopimus, joka ylittää kansallisen käyttöoikeussopimuksia koskevan kynnysarvon

(yli 500 000 €, hankintalaki, § 25). Hankinnassa sovellettiin siten hankintalakia.

Hankinta kilpailutettiin käyttöoikeussopimusten kansallisen kynnysarvon ylittävällä avoimella menettelyllä ja tarjouspyyntö, sekä hankintailmoitus julkaistiin 8.5.2026.

Tarjoukset vastaanotettiin 8.6.2026 klo 09.00 mennessä. Tarjousten avaus suoritettiin 8.6.2026 klo 09.17, josta muodostettiin avauspöytäkirja. Määräaikaan mennessä vastaanotettiin kolme (3) tarjousta: HupiSki Oy, Ruokolahden FreeSki Ky, Sveitsin Hiihtokeskus Oy.

Hankinta toteutettiin käänteisenä kilpailutuksena, jossa ei pyydetty tarjoukselle hintaa, vaan laadulle annettiin 100 pistettä ja kaupungin maksama käyttöoikeuskorvaus oli vakiosumma, määrältään 120 888 € /vuosi alv 0 %.

Toiminnalle oli määritelty tarjouspyynnössä vähimmäisvaatimuksia ja hankinnan kohteen kriteereinä ja vertailuperusteina käytettiin laadullista pisteytystä.

Hankintapäätös

Liikunta- ja kulttuurilautakunta teki asiassa hankintapäätöksen 16.6.2026, § 60, jolla kaupunki valitsi tarjouspyynnön mukaisten vertailuperusteiden mukaisesti rinnekeskustoiminnan tuottajaksi HupiSki Oy:n. Hankintapäätöksestä ei tehty oikaisuvaatimuksia tai valitusta markkinaoikeuteen, joten päätös on lainvoimainen.

Hankintalain 128 §:n mukaan hankintapäätöksen tekemisen jälkeen hankintayksikön on tehtävä hankintasopimus. Hankintasopimus syntyy erillisen kirjallisen sopimuksen tekemisellä.

Sopimusneuvottelut ja hankinnan keskeyttäminen

Hankintapäätöksen saatua lainvoiman 9.7.2026 lähestyi Kouvolan kaupungin liikuntapalvelut palveluntuottajaksi valittua HupiSki Oy:tä sopimusneuvotteluiden aloittamiseksi sähköpostitse.

Sopimusneuvottelua esitettiin käytäväksi heti hankintapäätöksen lainvoimaisuuden jälkeen 10.7.2026. Tämä ei kuitenkaan palveluntuottajalle sopinut, joten neuvottelut siirtyivät kesälomakauden jälkeen.

Liikuntapäällikön tiedusteltua palveluntuottajalta neuvottelun käynnistämistä neljä kertaa ja palveluntuottajan viimein vahvistettua neuvottelun ajankohdan, sopimusneuvottelut päästiin aloittamaan (20.8.2026) käydyllä Teams-neuvottelulla. Tämän pohjalta neuvoteltiin käyttöoikeussopimuksen keskeisistä ehdoista, sisällön tarkennuksista, vastuista ja osapuolten velvollisuuksista. Neuvotteluihin on kuulunut lukuisia keskusteluja, joissa on neuvoteltu yllä mainittuihin kohtiin liittyviä tarkennuksia elokuun lopun ja syyskuun alun aikana.

Palveluntuottajan kanssa on luonnosteltu useita eri sopimusversioita syyskuun alun aikana. Palveluntuottajalle on tarjottu valmisteltua sopimusta 14.9 ilmoittaen, että palveluntuottajan sitoutuminen sopimukseen tarvitaan viimeistään 17.9.2026. Palveluntuottaja on vastannut 15.9.2026, ettei hyväksy esitettyä sopimusta ja, että se vetäytyy hankkeesta.

Hankintalain 125 §:n mukaan hankintamenettely voidaan keskeyttää vain todellisesta ja perustellusta syystä.

Hankintalain esitöissä (HE 108/2016) todetun mukaan lain 125 § on säilynyt muuttumattomana aiemmin voimassa olleen julkisista hankinnoista annetun lain (348/2007) 73 a §:ään nähden. Viimeksi mainitun säännöksen esitöiden (HE 182/2010) mukaan keskeyttämisen syyn arvioinnissa hankintayksikön tulee kiinnittää huomiota siihen, perustuuko hankintamenettelyn keskeyttäminen todellisiin syihin ja siihen, vaikuttaako ratkaisu syrjivästi ehdokkaisiin tai tarjoajiin. Mainitun säännöksen esitöissä on edelleen todettu, että hankintamenettelyn keskeyttämiseen on oikeuskäytännössä suhtauduttu suhteellisen sallivasti eikä säännöksellä ole ollut tarkoitus tiukentaa vallinnutta tulkintakäytäntöä.

Oikeuskäytännössä esimerkiksi olosuhteiden muuttuminen on katsottu hyväksyttäväksi syyksi hankinnan keskeyttämiselle.

Nyt kyseessä olevassa tapauksessa hankintapäätös ei johda sopimukseen hankintapäätöksellä valitun palveluntuottajan ilmoitettua, ettei se sitoudu sopimukseen ja vetäytyy koko hankkeesta. Sopimusneuvottelussa ei ole saavutettu lopputulosta, jonka molemmat sopijapuolet voisivat hyväksyä. Hankintayksiköllä voidaan katsoa tällaisessa tilanteessa olevan todellinen ja perusteltu syy hankinnan keskeyttämiselle.

Hankinnan keskeyttäminen on mahdollista missä vaiheessa tahansa ennen sopimuksen tekemistä. Hankinnan keskeyttämisestä tulee tehdä kirjallinen päätös, joka tehdään samaa muotoa ja määräyksiä noudattaen kuin varsinainen hankintapäätös.

Tässä tapauksessa kilpailutuksen jälkeisiin sopimusneuvotteluihin sisältyi neuvottelua sellaisista tarjouspyyntöön nähden osapuolten vastuita ja velvoitteita täydentävistä ehdoista, joita ei ollut mahdollista yksilöidä vielä kilpailutusvaiheessa. Valitun palveluntuottajan kanssa ei lopulta päästy näistä ehdoista sopimukseen.

Hankintamenettelyn keskeyttämiseen vaikuttava seikka on myös se, että hankintalaissa säädetyn hankintayksikön toimesta tehtävän hankintaoikaisumenettelyn määräaika on päättynyt, eikä hankintayksikkö siten voi hankintaoikaisumenettelyssä poistaa tekemäänsä hankintapäätöstä ja valita kilpailutuksessa toiseksi tullutta tarjoajaa sopimusneuvotteluiden aloittamiseksi tämän kanssa.

Hankinto-oikaisu-menettelyä koskee muun ohella seuraava sääntely hankintalaissa:

- 132 §:n mukaan hankintayksikkö voi itse poistaa virheellisen päätöksensä tai peruuttaa muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun, jolla on oikeudellisia vaikutuksia ehdokkaiden tai tarjoajien asemaan, ja ratkaista asian uudelleen (hankinto-oikaisu), jos päätös tai muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu perustuu lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen tai jos asiaan on tullut sellaista uutta tietoa, joka voi vaikuttaa päätökseen, ratkaisuun tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin. Päätöksen tai ratkaisun oikaiseminen ei edellytä asianosaisen suostumusta.
- 133 §:ssä säädetään muun ohella, että hankintayksikkö voi ottaa hankinto-oikaisun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta. Hankintayksikkö voi itse ottaa hankintapäätöksen tai ratkaisun korjattavakseen 90 päivän kuluessa siitä, kun hankinto-oikaisun kohteena oleva päätös tai ratkaisu on tehty.

Hankintayksikön on siten tehtävä hankintalain mukainen hankinnan itseoikaisu 90 päivän kuluessa hankintapäätöksestä laskien. Tämä määräaika on kulunut umpeen HupiSki Oy:n kanssa käytyjen sopimusneuvottelujen aikana päättyen 14.9.2026. Näin ollen hankintayksikkö ei voi suorittaa hankinnan itseoikaisua menettelyssään, eikä siten käynnistää uusia neuvotteluja muiden tahojen kanssa.

Taustatietona todetaan, että 16.6.2026 tehdyn hankintapäätöksen jälkeen kuluneen 90 päivän aikana ei ollut ilmennyt viitteitä, etteikö sopimusta HupiSki Oy:n kanssa olisi syntymässä, joten hankintayksikkö ei ollut voinut varautua itseoikaisun valmisteluun määräajan aikana.

Velvoiteoikeudellisesti julkisessa hankintamenettelyssä annettu tarjous on sitova. Tarjoaja on ilmoittanut tarjouksessaan, että sen tarjous on voimassa 8.10.2026 saakka.

Neuvotteluja on jatkettu elokuun ja syyskuun ajan tarkoituksena löytää neuvotellen ratkaisu neuvottelun alaisina olleisiin sopimusehtoihin. palveluntuottajaksi valittu HupiSki Oy ei kuitenkaan ole suostunut kaupungin ehdotuksiin ja näin ollen sopimusta ei ole allekirjoitettu. Sopimusneuvottelu on käyty vuorovaikutteisesti tarjouspyynnössä edellytettyjen vaatimusten pohjalta.

Tämän asian valmistelun aikana on valmistelijoiden ja kaupungin johdon toimesta arvioitu sitä, tulisiko HupiSki Oy velvoittaa sopimuksentekoon perustuen sen hankintamenettelyssä jättämän tarjouksen sitovuuteen. Näiltä osin todetaan, ettei tätä ole katsottu tarkoituksenmukaisesti huomioiden ilmeinen riski siitä, ettei yhtiö kykene tuottamaan palvelua, mikä toisi merkittäviä taloudellisia ja sopimusoikeudellisia riskejä kummallekin sopijapuolelle.

Edellä mainituilla perusteilla hankintamenettelyn keskeyttämistä koskevat oikeudelliset edellytykset täyttyvät ja Mielakan rinnekeskustoimintaa koskeva hankinta tulee keskeyttää.

Päätösvallan peruste

Päätöksen hankinnan keskeyttämisestä tekee sama toimielin, joka on tehnyt asiassa hankintapäätöksen.

Kaupunginhallitus 25.11.2024 § 249: Toimialalla yli 2,5 miljoonan euron tavara- ja palveluhankinnoista päättää toimialasta vastaava lautakunta. Rinnekeskustoiminta käyttöoikeussopimuksena vertautuu palveluhankintoihin. Hankinnan ennakoitu kokonaisarvo liikevaihtolaskelmat huomioiden on noin 6 miljoonaa euroa koko sopimusajalta. Päätösvalta on liikunta- ja kulttuurilautakunnalla.

Hankintapäällikkö Antti Pakkanen ja toimitilajohtaja Anneli Vartiainen ovat kokouksessa paikalla asiantuntijoina vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja: liikuntapäällikkö Teemu Mäkipaakkanen, puh. 020 615 8228, teemu.makipaakkanen(at)kouvola.fi, hankintapäällikkö Antti Pakkanen, puh. 020 615 7166, antti.pakkanen(at)kouvola.fi, kaupunginjuristi Elina Amnell-Holzhäuser, puh. 020 6157 649, elina.amnell(at)kouvola.fi

Sivistysjohtajan ehdotus:

Liikunta- ja kulttuurilautakunta päättää keskeyttää liikunta- ja kulttuurilautakunnan 16.6.2026 tekemän hankintapäätöksen § 60 mukaisen Mielakan rinnekeskustoimintaa koskevan hankinnan.

Liikunta- ja kulttuurilautakunnan päätös:

Liikunta- ja kulttuurilautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Liikunta- ja kulttuurilautakunta myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden hankintapäällikkö Antti Pakkaselle ja toimitilajohtaja Anneli Vartiaille. Hän olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.
